

ПОЛОЖЕННЯ **про систему управління пожежною безпекою**

Служба пожежної безпеки створюється згідно із Законом України "Про пожежну безпеку" (статті 4, 5).

1. Загальні положення

Основним завданням організації роботи з пожежної безпеки (далі ПБ) є розробка заходів щодо запобігання пожежам та впровадження цих заходів для забезпечення безпеки працівників у разі виникнення пожежі.

Безпека працівників повинна бути забезпечена:

- конструктивними рішеннями будинків та споруд для забезпечення швидкої евакуації людей у разі пожежі;
- заборонаю використання горючих матеріалів для оздоблення стін, стелі, підлоги на шляхах евакуації;
- постійним утриманням у належному стані шляхів евакуації та первинних засобів пожежогасіння, швидке та чітке оповіщення співробітників у разі пожежі, наявність належних попереджувальних знаків;
- контроль з боку адміністрації за неухильним дотриманням усіма співробітниками Інституту встановленого протипожежного режиму;
- організація та систематичне проведення протипожежної підготовки усіх співробітників Інституту;
- дії адміністрації Інституту, керівників підрозділів та усіх співробітників по оповіщенню, евакуації людей та матеріальних цінностей, умінню працювати з вогнегасниками повинні відпрацьовуватись на спеціальних заняттях не рідше одного разу на рік.

Усе це можливе тільки у разі знання своїх посадових обов'язків з пожежної безпеки та чіткого їх виконання особами, відповідальними за пожежну безпеку та протипожежний стан Інституту.

2. Директор Інституту

У відповідності до діючого законодавства директор несе персональну відповідальність за стан пожежної безпеки в Інституті.

2.1. Директор Інституту повинен:

- забезпечувати своєчасне та якісне виконання протипожежних заходів у процесі експлуатації Будівлі Інституту ;
- виділяти кошти на виконання протипожежних заходів, придбання необхідного устаткування та первинних засобів пожежогасіння;
- встановити в Інституті суворий протипожежний режим, контролювати його виконання;
- створити в Інституті пожежно-технічну комісію та контролювати її роботу;
- організовувати систематичне проведення протипожежної підготовки та відпрацювання планів евакуації людей у разі займання;
- організовувати навчання та перевірку знань співробітниками нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки;
- організовувати розробку інструкцій з ПБ;
- забезпечувати технічне обслуговування та постійне підтримання у справному стані систем протипожежного захисту Інституту.

2.2. Директор своїми наказами:

- встановлює коло осіб, які мають право включати систему екстреного оповіщення та встановлювати порядок оповіщення;
- встановлює порядок та строки проходження протипожежного інструктажу;
- встановлює склад ПТК;
- призначає відповідальних з ПБ підрозділів, приміщень, обладнання та устаткування, складів, будинків та споруд на території Інституту;
- призначає відповідальних за справний стан та експлуатацію пожежної автоматики, протипожежного водопостачання;
- встановлює гранично допустиму кількість ЛЗР та ГР у приміщеннях лабораторій;
- встановлює порядок проведення зварювальних робіт.

3. Заступник директора з загальних питань

Несе особисту відповідальність за організацію та впровадження заходів пожежної безпеки в Інституті, забезпечує оперативне вирішення поточних питань щодо ПБ, у своїй роботі керується діючим законодавством та нормативно-правовими актами з ПБ, а також повинен:

- забезпечувати виконання протипожежних заходів,
- не рідше одного разу на рік організовувати заняття по оповіщенню, відпрацюванню усіма підрозділами Інституту дій у разі пожежі, евакуації людей та матеріальних цінностей;
- розробляти та затверджувати інструкції для підрозділів та служб Інституту з ПБ, знайомити з ними співробітників;
- не рідше одного разу на рік організовувати та проводити навчання та перевірку знань посадовими особами та керівниками підрозділів нормативно-правових актів з питань

ПБ, закріплення навичок роботи з вогнегасниками та первинними засобами пожежогасіння;

- організувати раз на три роки навчання посадових осіб з питань ПБ у рекомендованих Президією НАН України навчальних закладах;
- організувати роботу ПТК (головою якої він являється);
- забезпечувати усі підрозділи Інституту засобами пожежогасіння;
- контролювати діяльність орендарів щодо неухильного виконання ними усіх вимог укладеного договору на оренду приміщень;
- організувати проведення заходів по протипожежній агітації та пропаганді шляхом оформлення протипожежних куточків;
- здійснювати контроль за цільовим використанням коштів, запланованих для проведення протипожежних заходів;
- персонально проводити семінари та інструктажі з керівниками підрозділів та служб по впровадженню та дотриманню заходів ПБ;
- складати технічну документацію - заявки- розрахунки на проведення заходів з ПБ;
- при проведенні протипожежних заходів погоджувати свою роботу з директором інституту та СПБ.

4. Провідний інженер з пожежної безпеки

Керує пожежно-профілактичною роботою, контролює додержання правил, норм, інструкцій з ПБ, встановленого в інституті протипожежного режиму та підпорядковується безпосередньо директору інституту. У своїй роботі керується Кодексом цивільного захисту України, нормативно-правовими актами з ПБ, ППБУ та іншими нормативними документами.

Провідний інженер з пожежної безпеки зобов'язаний:

4.1. Розробляти разом з ПТК протипожежні заходи, спрямовані на:

- встановлення в інституті суворого протипожежного режиму;
- усунення причин та умов, які можуть викликати займання або пожежу;
- створення умов для локалізації займання, евакуації людей та майна;
- забезпечення своєчасного виклику пожежної частини.

4.2. Здійснювати огляд службових, лабораторних, складських, інших приміщень та споруд, території інституту та вимагати негайного усунення виявлених порушень.

4.3. Контролювати:

- виконання приписів перевіряючих організацій та своєчасне надання звітів про усунення виявлених недоліків;
- виконання правил ПБ при проведенні вогневих робіт;
- дотримання усіма співробітниками інструкцій з ПБ, протипожежного режиму;
- наявність, справний стан та готовність засобів пожежогасіння в підрозділах, за збереження та експлуатацію яких відповідає керівник підрозділу,
- проведення протипожежних інструктажів, пожежно-технічного мінімуму, ведення журналів інструктажів з ПБ;

- зберігання ЛЗР та ГР на складах та у підрозділах інституту, дотримання денної норми зберігання ЛЗР та ГР, затвердженої директором інституту.

4.4. Проводити вступний інструктаж з ПБ з усіма особами, що приймають на роботу постійно або тимчасово, практикантами, а також пожежно-технічний мінімум з робіт, які відносяться до пожежонебезпечних робіт (електрики, газоелектрозварники, робітники складів та ін.).

4.5. Вести документацію з ПБ.

4.6. Брати участь у розслідуванні причин займань та пожеж.

4.7. Проводити навчання та перевірку знань співробітниками норм і правил, інструкцій з ПБ, застосування первинних засобів пожежогасіння.

4.8. Входити до складу ПТК та брати участь у її роботі.

4.9. Вносити на розгляд директору пропозиції про необхідність обговорення на оперативній нараді стосовно посилення ПБ інституту.

4.10. Про випадки займань, пожеж, серйозних порушень протипожежного режиму негайно сповіщати директора та заступника директора з загальних питань, УС НАН України, Держпожнагляд, Держнаглядохоронпраці.

4.11. Не допускати використання побутових електронагрівальних приладів у лабораторіях.

4.12. Не допускати паління в приміщеннях та на території інституту.

4.13. Інженер з ПБ має право:

- проводити перевірку протипожежного стану інституту в любий час,
- готувати письмовий припис з зазначенням термінів його виконання;
- складати протоколи на співробітників, винних у порушенні правил та вимог ПБ;
- вимагати від керівників підрозділів та Служб розробки та вивчення з працюючими інструкцій з ПБ;
- забороняти після погодження з директором ведення робіт, які проводяться з порушенням вимог з ПБ.

5. Головний енергетик

Несе персональну відповідальність за протипожежний стан та безпечну дію усього енергогосподарства Інституту.

Головний енергетик зобов'язаний:

- разом з керівниками підрозділів та служб розробляти правила безпечної експлуатації електрообладнання та електроустановок;
- складати графік планово-попереджувальних ремонтів та профілактичної перевірки усього електрообладнання, не допускаючи експлуатації несправного електрообладнання та електроустановок;
- забезпечувати усі електроустановки засобами захисту (діелектричні килимки, захисні щитки та рукавички та ін.);
- вести журнал для фіксації перевірок та виявлених несправностей електрообладнання;

- проводити у відповідності до ПУЕ замірів опору ізоляції та справного стану заземлюючих пристроїв;
- припиняти роботу несправного устаткування, складаючи акт та повідомляючи про це директора, заступника директора з загальних питань;
- організовувати своєчасне розслідування випадків займання у електроустановках та розробляти заходи щодо попередження таких випадків;
- очолювати інститутську комісію по навчанню та перевірці знань щодо безпечної експлуатації електроустановок та обладнання і контролювати строки проведення таких заходів;
- брати участь не рідше одного разу в квартал у комплексних перевірках стану електробезпеки Інституту.

6. Головний механік

Несе персональну відповідальність за пожежну безпеку механічної частини виробничого обладнання, газового та балонного устаткування, водопостачання. Головний МехаНіК зобов'язаний:

- шляхом планово-попереджувальних ремонтів (у відповідності до складеного та затвердженого графіка) та профілактичних оглядів устаткування, приладів забезпечувати їх пожежну безпеку;
- персонально вести журнал обліку вогневих робіт, видавати наряди, допуски на їх проведення та вести їх контроль;
- припиняти по актах роботу обладнання, подальша експлуатація якого може призвести до виникнення пожежі. Письмово повідомляти про це заступника директора з загальних питань.

7. Головний бухгалтер

Зобов'язаний:

- складати кошторис видатків на заходи з пожежної безпеки за поданням інженера з пожежної безпеки;
- забезпечувати фінансування протипожежних заходів.

8. Зав. відділом кадрів

Зобов'язаний:

- визначати відповідно до штатного розпису інституту перелік посад, при призначенні на які працівники зобов'язані проходити навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки та порядок їх проведення;
- не допускати до роботи (стажування) осіб, які не пройшли вступний інструктаж з пожежної безпеки.

9. Керівники підрозділів та служб

Відповідальність за пожежну безпеку відділів, лабораторій, наукових груп, служб, складів несуть персонально їх керівники.

Керівник повинен:

організувати проведення первинного- повторного. позапланового та цільового інструктажів з ПБ, фіксувати їх у спеціальному журналі;

- розробити інструкцію з пожежної безпеки (враховуючи специфіку роботи підрозділу), яка затверджується директором Інституту, ознайомити під розпис;

- проводити навчання та перевірку знань пожежно- технічного мінімуму;

- не допускати до роботи осіб, які не пройшли протипожежний інструктаж, навчання та перевірку знань з ПБ та пожежно-технічний мінімум;

- забезпечувати неухильне дотримання встановленого протипожежного режиму нормативно-правових актів та інструкцій з ПБ;

- слідкувати за безпечним станом приміщень, контролювати справний стан обладнання та терміново вживати заходів щодо усунення виявлених недоліків, які можуть привести до займань;

- розробляти та контролювати виконання заходів по поліпшенню протипожежного стану підрозділу;

- забезпечити безпеку проведення технологічних процесів;

- контролювати безпечно, відповідно до денної норми, зберігання та використання ЛЗР, ГР та вибухонебезпечних речовин;

- слідкувати за тим, щоб після закінчення робочого дня, електроустановки були вимкнені, робочі місця та приміщення приведені в належний стан;

- забезпечити наявність необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння, організувати навчання та практичні заняття по оволодінню технікою роботи з вогнегасниками;

- забезпечити збереження справного стану та готовності до роботи засобів пожежогасіння, зв'язку, пожежної сигналізації;

- призначати відповідальних за пожежну безпеку підрозділу, кожного приміщення, за роботу у другу зміну, вихідні та святкові дні, контролювати їх роботу. Персональну відповідальність за забезпечення безпеки виконання робіт по окремим темам, роботам несуть їх безпосередні керівники груп. На керівника групи покладено:

- нагляд за справним станом, безпечною дією та правильним застосуванням обладнання, комунікацій, пристроїв та робіт у лабораторіях;

- забезпечення правильної експлуатації та ефективної роботи витяжних шаф;

- проведення щоденного оперативного контролю стану ПБ у лабораторіях, інструктажу та навчання безпечним методам роботи усіх працюючих під його керівництвом;

- організація робочого місця та забезпечення безпеки при виконанні робіт, недопущення загрози загрози у лабораторіях;

- обов'язкове проведення цільового інструктажу з записом в журналі інструктажів на робочому місці та особиста присутність при проведенні випробувальних робіт;

- перевірка справного стану засобів пожежогасіння.

10. Зав. лаб., провідний н.с., с.н.с., м.н.с.

Керівники робіт повинні негайно зупинити окремі лабораторні установки та обладнання, продовження роботи на яких може призвести до пожежі, про що негайно сповістити директора, інженера з ПБ. Відсторонити від роботи осіб, що порушили або не виконали правила та інструкції з ПБ.

Відповідальні за ПБ при роботі у II зміну, вихідні та святкові дні

Відповідальний зобов'язаний проводити роботу у суворій відповідності до інструкцій з ПБ та нормативно-правових актів.

Відповідальний повинен:

- здійснювати контроль за дотриманням правил та інструкцій з ПБ працюючими;
- припинити роботу на обладнанні у разі загрози вибуху або займання, сповістивши про це керівника підрозділу;
- у разі займання визвати пожежну охорону, вжити заходів по забезпеченню безпеки людей, сповістити адміністрацію та керувати гасінням пожежі до прибуття пожежної охорони.

11. Відповідальний з ПБ підрозділу

Для здійснення контролю за виконанням вимог інструкцій нормативно-правових актів з ПБ безпосередньо в підрозділі та на робочому місці наказом директора призначаються відповідальні за ПБ у підрозділі та безпосередньо у кожному приміщенні Інституту, які повинні:

- не допускати до роботи наукових співробітників, допоміжний персонал, інженерів, техніків, робітників та службовців, які не пройшли інструктаж з ПБ;
- організовувати заняття по вивченню пожежно-технічного мінімуму, інструкцій та нормативно-правових документів з ПБ з працівниками;
- слідкувати, щоб по закінченню роботи старанно прибирались робочі місця, виносилось сміття, вимикались газо-, електро-, водопостачання;
- слідкувати за дотриманням співробітниками протипожежного режиму та правил ПБ при експлуатації обладнання:
- забезпечувати справний стан та постійну готовність до використання засобів пожежогасіння, зв'язку;
- вносити в журнал оперативного контролю обов'язкові для виконання заходи та зауваження з ПБ, вести контроль за їх виконанням.

12. Протипожежна підготовка

Протипожежна підготовка співробітників включає в себе інструктажі, навчання та перевірку знань пожежно-технічного мінімуму, норм та інструкцій з ПБ.

Кожний працюючий в інституті, незалежно від посади, яку він обіймає, повинен:

- чітко знати і дотримуватись вимог нормативно-правових актів, інструкцій, правил ПБ, встановленого в Інституті протипожежного режиму;
- Не допускати дій та порушень технологічного процесу, які можуть призвести до вибуху, займання чи пожежі;
- вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння;
- не допускати паління у приміщеннях та на території інституту (палити тільки у спеціально відведених та обладнаних місцях:

У разі займання кожен співробітник зобов'язаний:

- негайно повідомити інженера з ПБ, пожежну охорону, одночасно сповістивши керівника підрозділу;
- вжити заходів до евакуації людей та майна;
- знеструмити обладнання, виключити вентиляцію;
- приступити до гасіння первинними засобами, які є у приміщеннях, лабораторіях.

Особи, винні у порушенні правил ПБ в залежності від характеру порушення та його наслідків, несуть дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність у відповідності до чинного законодавства.

13. Черговий охоронець.

Для постійного контролю за ПБ Інституту у другу зміну, нічний час, вихідні та святкові дні черговий охоронець повинен:

- при прийнятті чергування перевірити наявність та справний стан засобів пожежогасіння;
- під час чергування періодично обходити Інститут та прилеглу територію;
- при виявленні порушень правил ПБ необхідно терміново припинити порушення, погодивши свої дії з безпосереднім керівником або у разі його відсутності з кимось з адміністрації (заступником директора з загальних питань);
- не дозволяти користуватись відкритим вогнем у приміщеннях та на території Інституту;
- забезпечувати вільний доступ на сходи, проходи, проїзди, доступ до засобів пожежогасіння, евакуаційних шляхів та виходів (чітко знаючи розміщення ключів від них);
- при виявленні займання в Інституті вночі, вихідні, святкові дні терміново викликати за телефоном 101 пожежну охорону, сповістивши безпосереднього керівника та адміністрацію за списком (директора інституту, заступника директора з загальних питань, службу ПБ, керівника відділу охорони). При виклику пожежної охорони

необхідно чітко вказати адресу Інституту і пояснити характер займання, номер свого телефону, прізвище директора Інституту та своє;

- до прибуття пожежників вжити необхідних заходів щодо його ліквідації;
- забезпечити зустріч пожежників перед входом та провести їх до місця пожежі.

14. Порядок дій при пожежі

14.1. При виявленні пожежі (ознаки горіння) терміново викликати пожежну охорону за тел.101] одночасно сповістивши безпосереднього керівника та адміністрацію за списком (директора інституту, заступника директора з загальних питань, службу ПБ, керівника відділу охорони). Оповіщення про пожежу здійснювати по селектору.

Викликаючи пожежну охорону необхідно вказати:

- адресу Інституту;
- кількість поверхів Будівлі;
- місце виникнення та характер пожежі;
- обстановку на пожежі;
- наявність людей;
- номер свого телефону, посаду, прізвище.

14.2. До прибуття пожежної охорони:

- організувати евакуацію людей;
- вжити необхідних заходів до гасіння (локалізації) пожежі.

15. Посадова особа, що прибула на місце пожежі

Посадова особа, що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- перевірити, чи викликана пожежна охорона (продублювати повідомлення), поінформувати про подію директора Інституту;
- у разі загрози життю людей негайно організувати евакуацію, використавши для цього усі наявні сили та засоби;
- вивести за межі небезпечної зон усіх працівників, що не задіяні у ліквідації пожежі;
- припинити роботи в Інституті крім робіт, пов'язаних із заходами по ліквідації пожежі;
- перевірити ввімкнення системи оповіщення про пожежу;
- забезпечити дотримання правил техніки безпеки працівниками, які беруть участь у ліквідації пожежі;
- у разі необхідності знеструмити інститут, за винятком систем протипожежного захисту;
- перекрити газові комунікації, зупинити систему вентиляції у суміжних приміщеннях та вжити інших заходів, які спрямовані на запобігання розвитку пожежі;
- одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію та захист матеріальних цінностей;
- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби;

- забезпечити безперешкодний доступ пожежної охорони на територію об'єкта;
- організувати зустріч підрозділів пожежної охорони, вказавши найближчий шлях до місця займання, розташування вододжерел (пожежного гідранта);
- після прибуття пожежного підрозділу керівництво ліквідацією пожежі переходить до його керівника. адміністрація та технічний персонал Інституту повинні консультувати особу, що керує гасінням пожежі, щодо технологічних особливостей об'єкта.

Інженер з пожежної безпеки

М.П. Корепанов

